

Maart 2017

Dossier: Moet een UN gehomologeerde verpakking voorzien zijn van een kinderveilige sluiting en moet een kinderveilige verpakking UN gehomologeerd zijn?

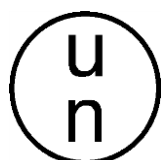
Om deze twee vragen correct te kunnen beantwoorden gaan we ons eerst afzonderlijk verdiepen in de twee aparte thema's die hierbij aanbod komen.

UN-gekeurde verpakking:

Een verpakking , die wordt ingezet voor het verpakken en **transporteren van gevaarlijke goederen**, opgenomen in de "dangerous goods list" overeenkomstig het Oranje Boek van de United Nations en de verschillende regelgevingen met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke goederen volgens diverse transportmodi (ADR/IMDG/ICAO/ADN/RID) gehomologeerd worden.

Dit houdt in dat elk prototype van een verpakking een aantal voorgeschreven testen, zoals stapel-, luchtdichtheids-, hydraulische en valtesten moet ondergaan in functie van de chemicaliën waarvoor het later zal worden ingezet. Deze testen dienen uitgevoerd te worden door een erkend laboratorium zoals o.a. het Belgisch Verpakkingsinstituut.

Wanneer deze testen positief zijn, wordt het dossier doorgestuurd naar de bevoegde overheid ter aflevering van een UN nummer. Dit nummer moet volgens een welbepaald format (zie ons dossier: UN kenmerk op verpakkingen) op elke geproduceerde verpakking aangebracht worden.

3H1/Y1.9/200/17
B/1234-150450

Voorbeeld van een UN-nummer

Al deze verpakkingen ondergaan deze testen uiteraard voorzien van hun sluiting en de UN homologatie wordt dus toegekend op de verpakking met een welbepaalde sluiting.

Kinderveilige verpakkingen:

Met betrekking tot verpakkingen voor gevaarlijke goederen is er echter ook nog een andere wetgeving van kracht, met name Verordening 1272/2008/EU betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, beter bekend als de CLP-verordening.

Volgens de Artikel 35 van deze verordening moeten verpakkingen die gevaarlijke stoffen of mengsels bevatten voldoen aan een aantal voorschriften, namelijk:

1. De verpakking moet zodanig ontworpen en uitgevoerd zijn dat verlies van inhoud wordt voorkomen, tenzij andere, specifiekere veiligheidsvoorzieningen zijn voorgeschreven.
2. Het materiaal van de verpakking en van de sluiting mag niet door de inhoud kunnen worden beschadigd of daarmee een gevaarlijk verbinding kunnen vormen.
3. De verpakking en de sluiting moet in alle onderdelen zo stevig en sterk zijn dat zij niet losraken en afdoende tegen elke normale behandeling bestand zijn.
4. De verpakkingen die voorzien zijn van een herbruikbare sluiting, moeten zodanig zijn ontworpen dat de verpakking herhaalde malen opnieuw kan worden gesloten zonder verlies van inhoud.

Verpakkingen van stoffen en mengsels worden geacht aan punten 1) tot en met 3) te beantwoorden als ze voldoen aan de eisen voor vervoer van gevaarlijke goederen door de lucht, over zee, over de weg, per spoor of over de binnenwateren. Dit betreffen dus de eerder vermelde regelgevingen, met name ADR/IMDG/ICAO/ADN/RID.

Verder mogen verpakkingen die een gevaarlijke stof of een gevaarlijk mengsel bevatten en aan het publiek aangeboden worden, door hun vorm of ontwerp de actieve nieuwsgierigheid van kinderen niet wekken of prikkelen. Daarenboven mogen ze de consument niet in verwarring brengen en verder mogen de gevaarlijke stoffen of mengsels ook niet aangeboden worden in een vorm of ontwerp die gelijkaardig is aan deze die gebruikt worden voor levensmiddelen, diervoeders, geneesmiddelen of cosmetische producten, aangezien dit de consument zou misleiden.

Tenslotte worden er nog speciale verpakkingsvoorschriften gespecificeerd voor stoffen en mengsels die **voor het grote publiek bestemd** zijn. In bepaalde gevallen moeten deze verpakkingen, van welke inhoud ook , voorzien zijn, afhankelijk van hun indeling, van een tastbare gevarenaanduiding (*), dan wel van een kinderveilige sluiting (**).

() tastbare gevarenaanduiding voor stoffen of mengsels ingedeeld voor acute toxiciteit, huidcorrosie, mutageniteit in geslachtscellen van categorie 2, kankerverwekkendheid van categorie 2, voortplantingstoxiciteit van categorie 2, sensibilisatie van luchtwegen, STOT van categorie 1 en 2, aspiratiegevaar of omdat het ontvlambare gassen, vloeistoffen of vaste stoffen van de categorieën 1 en 2 zijn.*

(**) Kinderveilige sluitingen voor stoffen of mengsels ingedeeld voor acute toxiciteit van de categorieën 1 t/m 3, STOT bij eenmalige blootstelling van categorie 1, STOT bij herhaalde blootstelling van categorie 1 of huidcorrosie van categorie 1.

Dit geldt tevens voor stoffen of mengsels die een aspiratiegevaar opleveren en zijn ingedeeld overeenkomstig bijlage I, punt 3.10.2 en 3.10.3, en geëtiketteerd overeenkomstig bijlage I, deel 3, punt 3.10.4.1, met uitzondering van stoffen en mengsels die in een spuitbus of in een houder met een vaste verstuiver in de handel worden gebracht.

Als in een stof of een mengsel methanol of dichloormethaan voorkomt in een concentratie gelijk aan of groter dan de voor elke stof vermelde maximumconcentratie, en deze stof of dit mengsel voor het grote publiek bestemd is, wordt de verpakking, van welke inhoud ook, van een kinderveilige sluiting voorzien.

Met betrekking tot de kinderveilige verpakkingen wordt er verder een onderscheid gemaakt tussen het feit of het om een hersluitbare dan wel niet-hersluitbare verpakking gaat.

Volgens de CLP-verordening moeten kinderveilige sluitingen van hersluitbare verpakkingen voldoen aan de norm EN ISO 8317 „Kinderveilige verpakkingen — Eisen en beproevingsmethoden ten aanzien van hersluitbare verpakkingen”, vastgesteld door het Europees Comité voor Normalisatie (CEN) en de Internationale Organisatie voor Normalisatie (ISO).

De kinderveilige sluitingen van niet-hersluitbare verpakkingen moeten dan weer voldoen aan de norm EN 862 „Verpakkingen — Kinderveilige verpakkingen — Eisen en beproevingsmethoden ten aanzien van niet-hersluitbare verpakkingen voor niet-farmaceutische producten”, vastgesteld door het Europees Comité voor Normalisatie (CEN).

Verder wordt er opgemerkt dat alleen laboratoria die aan de norm EN ISO/IEC 17025 voldoen, bevoegd zijn om na te gaan of aan bovenstaande normen is voldaan. Het Belgisch Verpakkingsinstituut is door BELAC geaccrediteerd volgens deze laatste norm en is zodoende een betrouwbare partner voor het uitvoeren en afleveren van testcertificaten volgens de door de CLP-verordening vereiste normen EN ISO 8317 en EN 862¹.

Belangrijk tenslotte is er op te wijzen dat een verpakking pas als kinderveilig op de markt gebracht kan worden wanneer de **combinatie van flacon en dop een volledige paneltest heeft ondergaan** en de positieve resultaten worden beschreven in een rapport met testcertificaat. Het volstaat dus niet om ergens een kinderveilige dop te bestellen en deze op een flacon te plaatsen. Dit is immers geen garantie om een kinderveilige verpakking te hebben.

Hoewel een kinderveilige sluiting rekening houdt met één of meerdere van volgende principes:

- De sluiting is onbegrijpelijk voor kinderen, bijvoorbeeld omdat er twee bewegingen tegelijk moeten worden gemaakt (voorbeeld: duw-draai doppen)
- De sluiting is onbereikbaar voor kinderen, bijvoorbeeld omdat die te groot is in diameter voor kinderhanden
- De sluiting moet worden geopend met een kracht die te groot is voor kinderen

moet de kinderveiligheid van de volledige verpakking bewezen worden via paneltests volgens één van de eerder vermelde normen.

Het antwoord:

Uit voorgaande is het belangrijk te noteren dat een UN-gehomologeerde verpakking vereist is voor het transport van gevaarlijke goederen, die zijn opgenomen in de “dangerous goods list” overeenkomstig de UN reglementering. Als hierbij ook blijkt dat het verpakkingen betreffen die uiteindelijk voor het grote publiek bestemd zullen zijn, dan moet er gekeken worden naar de acute toxiciteit, de mogelijkheid tot het opleveren van aspiratiegevaar en het feit of de te verpakken stof of mengsel methanol of dichloormethaan bevat. Afhankelijk hiervan zal ongeacht de inhoud van de verpakking, deze moeten voorzien worden van een kinderveilige sluiting. Als het verpakte product dus niet voor het grote publiek bestemd is of de specifieke voorwaarden met betrekking tot acute toxiciteit, de mogelijkheid van aspiratiegevaar of het bevatten van methanol of dichloormethaan niet voldaan zijn, moet er dus geen kinderveilige sluiting voorzien worden, hoewel de verpakking wel UN gehomologeerd moet zijn. Bijvoorbeeld een jerrycan van 25 liter bestemd voor het verpakken en vervoeren van ethylalcohol, bestemd voor de industrie, moet wel UN gehomologeerd worden maar niet voorzien worden van een kinderveilige sluiting. Andersom kan het ook zijn dat wanneer de

¹ Daarnaast kan het Belgisch Verpakkingsinstituut ook certificaten afleveren voor testen uitgevoerd volgens de normen EN 14375, ISO 13127 en US 16 CFR & 1700.20

CLP verordening een kinderveilige sluiting vereist het toch niet nodig is dat de verpakking UN gehomologeerd is. Bepaalde gevaarlijke goederen, kunnen immers het voorwerp uitmaken van vrijstelling van de UN verplichtingen indien ze voldoen aan de voorschriften van hoofdstuk 3.4 : verpakkingen onder de “limited quantity”- regel (ADR 3.4) verpakt in een omverpakking (max 30kg bruttogewicht) ”

Besluit:

Het is niet zo dat een UN-gekeurde verpakking automatisch moet voorzien zijn van een kinderveilige sluiting. Andersom is het ook zo dat een kinderveilige verpakking niet automatisch UN-gekeurd moet zijn.

Info en testaanvragen inzake [kinderveilige sluitingen](#)

Contact: [Didier Wittebolle](#)

Info en testaanvragen inzake [UN verpakkingen](#)

Contact: [Dimitri De Valck](#)

